

عوامل تمسک یهود به تلمود

عزیزه اصغری^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۲۹

چکیده

تلمود یا همان تورات شفاهی، به معنای آموزش و تعلیم، یکی از مهمترین کتاب‌های دینی یهود بوده و نتیجه هزاران سال هزاران عالم یهودی است. کتابی حجیم که بسیاری از مسائل جزئی و کلی زندگی یهود را در تمامی ابعاد بررسی کرده و با هدف حفظ حیات یهود تدوین گشته، بارها در آتش سوخته و چندین بار نیز تجدید چاپ شده است و هم اکنون نیز نسخه‌ی کامل آن در بعضی کتابخانه‌ها موجود است. مسأله مورد بررسی با عنوان «عوامل تمسک یهود به تلمود» با معرفی تلمود، نحوه‌ی پیدایش، انواع و ساختار، آموزه‌ها و پشتوانه‌ی حجیت یهود، که با روش کتابخانه‌ای تدوین و با هدف معرفی هر چه بیشتر تلمود و انگیزه تدوین آن را بررسی کرده و نتیجه گرفته است که عوامل چنگ زدن یهود به تلمود: حفظ حیات و بقای یهود در طول تاریخ و در میان جوامع مختلف بوده است.

کلید واژگان: تلمود، کتاب مقدس، یهود، صهیونیسم، سنهدرین (شورای عالی).

^۳ دانش پژوه سطح ۳ حوزه علمیه خواهران تبریز، easghari1400@gmail.com.

«لتجدن أشد الناس عداوةً للذين آمنوا اليهود...» (مائده (۵): ۸۲)؛ به یقین از میان مردم، یهود و مشرکان را سر سخت ترین دشمن نسبت به مؤمنان خواهی یافت.

انسان به عنوان موجودی مختار از همان زمان که پا به عرصه ی وجود گذاشت، یک سری قوانین جهت هدایت و کمال به وی ابلاغ شد. از جمله قوانین ده فرمان بود که به حضرت موسی (علیه السلام) پیامبر قوم یهود وحی شد، اما قوم یهود به جهت دارابودن بسیاری از صفات ناپسند، علاوه بر تحریف تورات، دست نوشته های خود را به عنوان تورات شفاهی یا تلمود به این علت که تلمود نیز چون تورات، وحی الهی است، به عنوان قوانین شریعت و احکام برای قوم یهود قرار دادند. تلمود کتابی بسیار حجیم بوده که از تمامی مسائل زندگی اعم از جزئی و کلی سخن رانده و علوم تجربی، روانشناسی، نجوم، داستانهای خرافی و شگفت و بسیاری از مسائل مستهجن و دون شأن غیر یهود را بیان می کند. حتی اعمال و رفتار و شوخی های عالمان نیز در آن آمده است، در عین حال مسائلی را بررسی می کند که روحیه تعصب و تفوق طلبی یهود را قوت بخشیده و ایشان را به عنوان فرزندان خدا و برترین انسانها بر روی زمین معرفی می کند.

حال این سؤال مطرح می شود که چه عواملی موجب تمسک یهود به تلمود شده است؟

این مقاله، سعی کرده با استفاده از کتب موجود و تدوین شده در این زمینه، تا حد امکان این مسأله را بررسی کرده و عوامل تشبث یهود به تلمود را بررسی نماید. قابل ذکر است که اولاً تعداد مقالات در این زمینه کم بوده و در ثانی بسیاری از مقالات تدوین شده، بسیار مختصر و گذرا تلمود را معرفی و بخشی از احکام آن را آورده اند و سعی داشته اند فقط جهات منفی آنرا منعکس نمایند. اما در این مقاله سعی شده در حد امکان و توان، بسیاری از جنبه ها در نظر گرفته شود و با دید نسبتاً وسیعی مسئله بررسی گردد.

در ساختار مقاله، ابتدا به معرفی تلمود، سپس نحوه ی پیدایش و انواع و ساختار تلمود پرداخته شده بعد موضوع و آموزه ها و پشتوانه ی حجیت تلمود تشریح شده است.

معرفی تلمود

کلمه ی تلمود (Talmud) واژه ای با ریشه ی عربی «لامد» به معنای پژوهش و آموزش است. تعریف کلمه ی تلمود مرکب از دو کلمه ی «تل» به معنی تعلیم و آموزش است و «مود» به معنی دیانت و روی هم معنی آن «آموزش و تعلیم دیانت» می باشد (صفتاج، دانشنامه صهیونیسیم و اسرائیل ۱۳۸۹؛ ج ۲، ص ۸۹۸).

به روایت دیگر، تلمود واژه ای است آرامی مشتق از عبری به معنای آموزش «تعلیم» که از «تلمذه»، «شاگردی» مشتق شده است (همان: ۸۹۸).

در بعضی دیگر از کتب، تلمود با تلموذ از نظر ریشه «لمذ» یکسان گرفته شده و به معنی آموختن آمده است (خزائلی، اعلام القرآن، ۱۳۸۵؛ ص ۶۵۹). در جایی دیگر نیز «تلمود» از فعل ثلاثی عبری «کمد» (یعنی یاد داد) گرفته شده که با واژه ی رباعی «تلمیذ» و مشتقات آن در زبان عربی مرتبط است (توفیقی، آشنایی با ادیان بزرگ، ۱۳۸۷؛ ص ۱۰۴) به هر حال «تلمود» از هر ریشه و زبانی که گرفته شده باشد به معنای آموزش و آموختن می‌باشد که در اصل به یک ریشه ی سامی بر می‌گردد و یکی از مهمترین کتابهای مذهبی یهود و گنجینه ی هزار سال خرد و حکمت و نبوغ هزاران عالم و دانشمند یهودی می‌باشد. خلاصه ای از شریعت شفاهی که به عنوان دایره المعارف بر محتوای یهودی، حافظ آیین یهودی و منبع فقه یهود می‌باشد. مجموعه ای بسیار بزرگ، شامل شریعت حکایت و فلسفه، آمیزه ای از منطق بی نظیر و واقع بینی زیرکانه، تاریخ و علم تجربی و حکایت ها و فکاهی ها، حاوی مطالب ضد و نقیض، دارای چهارچوبی منطقی و منظم که هر واژه ای در آن، مورد تدوین دقیق و موشکافانه قرار گرفته، و قرن‌ها پس از کار اصلی، گردآوری و به انجام رسیده است.

تلمود اثری یکدست از یک نویسنده نیست به همین جهت نمایانگر سلاطین گوناگونی است. این مجموعه، تجزیه و تحلیل و بازتاب اندیشه های حاخام هاست که نه تنها ربطی به تورات آسمانی و شریعت انبیای بنی اسرائیل ندارد، بلکه آنان، در واقع با انگیزه های مادی و دنیوی، سودجویی و پیروی از هوای نفس و با نگاهی خوشبینانه و اعمال سلیقه های فردی خویش آن را بوجود آورده اند.

این اثر شگرف، به علت بدگویی از حضرت مسیح (علیه السلام) مورد مخالفت مسیحیان و رهبران کلیسا واقع شد و در سال (۱۲۳۹ م) با تحریک یک یهودی تازه مسیحی شده، تلمود سوزی بنیان گذاری شد، پس از آن تاریخ، انباشتی از تلمود بر روی ارابه ها در میدان به آتش کشیده شد. هم اکنون چند نسخه ی خطی آن در کتابخانه ها یافت می‌شود که کاملترین آنها در کتابخانه مونیخ آلمان موجود است. و با زبانهای انگلیسی و اروپایی ترجمه شده و به چاپهای زیادی رسیده است. خلاصه ای از آن نیز به نام گنجینه‌ای از تلمود به زبان فارسی، در سال ۱۳۵۰، در تهران منتشر شده است.

مراحل شکل گیری تلمود

با مطالعه کتابهایی که در این زمینه تدوین گردیده ست می‌توان دریافت که سال ۷۰ میلادی و تخریب دوم معبد سلیمان اولین جرقه ی تدوین این کتاب عظیم بوده است و همانطور که گفته شد این مجموعه، فرهنگی کامل از نظام اعتقادی و عملی یهود است که از زمان پیدایش تاکنون به شدت مورد اهتمام یهودیان بوده است. نگارش این مجموعه، زمانی نزدیک به چهار قرن (از نیمه ی اول تا پایان قرن پنجم میلادی) به طول انجامیده است.

پس از اسارت یهود و تبعید آنها به بابل در میان آنها گروهی به نام سوفریم (کاتبان) پدید آمدند که توجه خاصی نسبت به کتابت تورات و مضامین مذهبی آن داشتند.

اولین و مهمترین کاتبان، فردی به نام عزرا بوده است که در متن کتاب مقدس نیز از او یاد شده است: «چون که عزرا دل خود را به طلب نمودن شریعت خداوند و به عمل آوردن آن و به تعلیم دادن فرائض و احکام به بنی اسرائیل مهیا ساخته بود (عزرا ۷: ۱۰). وی که در قرن پنجم قبل از میلاد می زیست تصمیم گرفت شریعت موسی را بارور سازد و از عبارات کتاب عهد عتیق نیازهای جامعه ی یهود را برآورد. اقدام وی سرآغاز سنت شفاهی یهود بود. (بنابراین او زمینه ساز و طلّیعه دار دوره ی کاتبان بی نام و نشان بود. دوره ای که در تاریخ یهودی به دوره ی گنست گدولا «Kenesset Gedolah»، «مجمع کبیر» معروف است و شورای عالی و سنهدرین (معنای آن در زبان عربی «دیوان عالی» بوده و چهارمین بخش از رساله ی مشنا «نیزیکسین» را تشکیل می دهد و برحسب معنای لفظی اش، مربوط به دیوان عالی یهود و مقررات و قوانین مربوط به آن می باشد. این بخش به یازده فصل تقسیم شده و هر فصل یکی از مواردی را که دیوان عالی یهود توان صادر نمودن حکم و یا مداخله در آن را دارد، مورد بررسی قرار می دهد (ظفرالاسلام خان، نقد و نگرشی بر تلمود، ۱۳۶۹: ۲۹ - ۲۸) نیز اسامی دیگر این دوره می باشد).

عزرا و نهمیا این انجمن را در سال ۴۴۵ ق.م برای نخستین بار تشکیل دادند که متشکل از ۷ نفر از عالمان یهود بود. وظیفه این انجمن قضاوت در میان قوم و نیز مطالعه، تفسیر و تعلیم تورات بود، این مجمع در اورشلیم تشکیل می شد، اما در شهرهای دیگر مجمع کوچک تری نیز شکل می گرفت که ۲۳ عضو داشت. این مجامع کوچکتر به مسائل قانونی و دینی مردم می پرداختند و مسائل و مشکل را به انجمن کبیر ارجاع می دادند. اعضای این انجمن به کاتبان و ربّی ها (کاتبانی که استعداد خاصی در موعظه و تعلیم داشتند) تقسیم می شدند. ربّی ها دو وظیفه ی مهم داشتند: یکی اینکه کتاب مقدس را برای مردم تفسیر و معنا می کردند و دیگر اینکه مراسم عبادی و مناسک مذهبی را از حالت تمرکز در معبد اورشلیم خارج کرده، مجامعی را برای اجرای این مراسم در همه ی شهرها و روستاها ایجاد نمایند. اما سنهدرین در اصل به معنای عالیترین مجمع دینی یهود است که همچون رشته ناپیدایی، عامل پیوند یهود در سر تا سر عالم بوده و مجری طرح پروتکل هاست، همان هیأت سرّی عجین گشته با سیاست که نه جای مشخصی دارد و ته تعداد و اعضای آن مشخص است و منشأ پیدایش تلمود و قباله و بسیاری از منابع مستمسک یهود می باشد (برداشت از عجاج نویهض، ۱۳۸۷: ۵۵۹ - ۵۵۷؛ آبراهام کهن، ۱۳۸۲: ۷).

پس از عزرا و اسارت بابل، بین گروه های یهود اختلاف ایجاد شد. گروهی به نام صدوقیان معتقد بودند که ظاهر تورات حجت است و با تورات شفاهی مخالفت داشتند، اما گروهی دیگر به نام فریسیان قائل بودند که علاوه بر تورات مکتوب، تورات شفاهی هم از خود حضرت موسی (علیه السلام) به یادگار مانده و سینه به سینه

گشته و به دست آنها رسیده است. پس از اسارت، هلیل، از جمله دانشمندانی که اهتمام ویژه‌ای برای تفسیر تورات داشت، بعد از او نیز شاگردش ربان یوحنا بن زنگای که مؤسس مدرسه یاونه بود، مطالب زیادی از وی آموخت و سپس آنها را به شاگردان بعدی منتقل کرد.

حادثه‌ی شورش بارکوخبا در سال ۱۳۲ میلادی و بسته شدن مدارس یاونه، موجب شد مرکز علمی یهودیت به شهر جنین منتقل شود و عالمان یهود در آن محل، سنت تفسیر و نقل تورات شفاهی را ادامه دادند. تا اینکه نوبت به یکی دیگر از دانشمندان یهود به نام ربی یهودا هناسی رسید، او تصمیم گرفت سنت شفاهی را مکتوب نماید. میشنا کتابی است که وی آموخته‌های عالمان گذشته را در آن گرد آورد. میشنا به معنای تثنیه یا تکرار است و از این جهت به این نام خوانده می‌شود که در بردارنده‌ی تورات شفاهی در مقابل تورات کتبی است. و نگارش آن در حدود سال ۲۲۰ میلادی خاتمه یافت.

انواع تلمود

با گذشت زمان، دانشمندان یهودی دریافتند که میشنا مختصر و ناکافی است و نیاز به شرح و تفسیر دارد؛ بنابراین جمارا را (Gemara) به عنوان مجموعه‌ای که تکمیل‌کننده میشناست بوجود آوردند. جمارا بر دو نوع است: ۱- جمارای اورشلیم (فلسطین) ۲- جمارای بابل.

جمارای اورشلیم، شرح مناقشات انجام شده توسط حاخام‌های فلسطین به ویژه دانشمندان مدارس طبریه در مورد شرح اصول مشنا می‌باشد و تاریخ جمع‌آوری آن به سال ۴۰۰ میلادی بازمی‌گردد. جمارای بابل نیز شرح مشابهی است از مناقشات مربوط به تعالیم مشنا که دانشمندان یهودی بابل آن را تدوین و جمع‌آوری نموده و در حدود سال ۵۰۰ میلادی به انجام رساندند.

میشنا با جمارای اورشلیم به «تلمود اورشلیم» و با جمارای بابل به «تلمود بابل» معروف می‌باشند. (آبراهام کهن، گنجینه‌ای از تلمود، ۱۳۸۲: ۲۲ - ۲۱؛ سلیمانی، یهودیت، ۱۳۸۲: ۲۴۰)

تلمود فلسطین نسبت به تلمود بابل از تفاوت کمی و کیفی بسیاری برخوردار است، تلمود فلسطین از لحاظ کمیت، یک سوم تلمود بابل بوده، علاوه بر این، از دو جهت عمق منطقی و جامعیت، بر تلمود فلسطینی برتری دارد. علت آن این است که تدوین تلمود بابل طی یک سده توأم با صلح و آرامش انجام گرفته است، اما تلمود فلسطینی در شرایط نامساعد که با تسلط روسیها همراه بوده و با عجله گردآوری شده است (برداشت از ظفرالاسلام خان، نقد و نگرشی بر تلمود، ۱۳۶۹: ۴۱).

ساختار تلمود

تلمود در شش قسمت تنظیم شده است که آنها را « سدرایم » (جمع سدر) (Seder)، یا « بخشها » می خوانند. هر سدر شامل تعدادی « مسخت » (Massekhet)، یا رساله است، که جمع کل آنها شصت و سه رساله می شود، و هر یک از آنها به فصل ها و بندها تقسیم می گردد و جمع کل فصلها به ۵۲۳ می رسد.

ترتیب بخشها و موضوع مندرجات « مشینا » به طور خلاصه عبارتند از:

سدر « زراعیم » (Zeraiim = بذرها) که قوانین کشاورزی تورات را از جهت دینی و اجتماعی مورد بررسی قرار می دهد و به طور مفصل به شرح احکام تورات در مورد حق و سهم فقیران، کاهنان و لاویان از غلات زمین و محصولات آن می پردازد. همچنان که قواعد مربوط به کشت و زراعت، محصولات باغی، باغ های میوه ی سال شنبه ای، انواع مالیات و گیاهان، حیوانات و پوششهایی را که استفاده از آنها به صورت آمیخته و در هم، حرام است بیان می کند و ۱۱ سدر دارد.

سدر « موعده » (Moed = عید) این سدر در بردارنده ۱۲ سدر است. مسائل اساسی این سدرها مربوط به مراسم شنبه، اعیاد، روزهای روزه و دیگر مناسبتهای مذهبی و آداب و احکام قربانی و قوانین مربوط به تنظیم تقویم عبری است. این بخش همچنین بسیاری از قوانین تورات و قوانین برگرفته از خارج تورات را در کنار هم بر ما عرضه می دارد.

سدر « نایشیم » (Nashim = زنان) اسدار این بخش از تلمود، شامل قوانین مربوط به ازدواج و طلاق و دیگر احکامی است که روابط میان زن و شوهر و به طور کلی روابط میان زن و مرد را مشخص می سازد و شامل هفت سدر است.

سدر « نزیقین » (Nazighin = آسیب ها و خسارات) اسدار دهگانه این بخش به دو قسمت تقسیم می شود: بخش نخست؛ ابواب سه گانه ای است که موضوع کلی آنها قانون مدنی است اما بخش دوم؛ شامل دو مقاله ی « سنهدرین و ماکوت » در قانون جنایی است. پنج سدر باقی به عنوان تکمله ی این دو بخش است.

«سدر قداشیم» (Ghecdashim = مقدسات) موضوع اصلی این بخش، آیین قربانی کردن برای معبد است و بیشتر احکام و قوانین موجود در اسفار این بخش، ارتباط تنگاتنگی با وجود معبد دارد و ۱۲ سدر است.

سدر «طهاروت» (Teharoth = طهارت ها) این قسمت هم احکام طهارت و نجاست اشیاء و اشخاص است و مجموعه ای قوانین مربوط به طهارت لادی را تشکیل می دهد. این بخش ۱۲ سدر را شامل می شود (رک. صفاتاج، دانشنامه صهیونیسم و اسرائیل، ۱۳۸۹: ج ۲، ص ۹۰۶-۹۱۴؛ آبراهام کهن، گنجینه ای از تلمود، ۱۳۸۲: ص ۲۰-۱۵).

محور موضوع اصلی مباحث تلمود، شرح و بسط تورات و میثناست. حوزه و قلمرو تورات بسیار گسترده است و شامل تمامی حوزه های زندگی یهودی می شود. عادات، رسوم، توصیه های شغلی، دستور العمل های پزشکی بررسی وقایع انسانی، مسائل زبان شناختی، مسائل اخلاقی. همگی موضوع تورات را تشکیل می دهد و تلمود نیز با همه ی گستردگی از اینها بحث کرده است.

حکیمان تلمودی گفته اند: « مکالمات بی حساب و کتاب روزمره، شوخی ها و گفتارهای خودمانی حکیمان را باید مطالعه کرد ». براساس این دیدگاه، آنچه آنها گفته اند و از آن بحث کرده اند، در تلمود آمده است. نگاه به تورات به عنوان کتابی جامع و فراگیر موجب پیدایش خصیصه ای در ادبیات تلمودی شد و آن انتقال مداوم از موضوعی به موضوعی دیگر و از حوزه ای به حوزه ی دیگر شد بدون اینکه تمایزی بین آنها ایجاد شود (رک: سالتز، سیری در تلمود، ۱۳۸۳: ص ۱۴۷).

آموزه های تلمود

از یک نگاه می توان آموزه های تلمود را به دو گروه آموزه های فکری و عملی تقسیم بندی کرد که در زیر بدان پرداخته می شود. از پایان قرن هفتم میلادی و آغاز سده های هشتم، تلمود عنصر اصلی و بنیادین تجربه دینی گروه های یهودی شد و در همه ی امور مربوط به زندگی یهودیان و کارها و فعالیت های فکری ایشان، تلمود، تنها معیار و ملاک مورد قبول واقع شد. و به تدریج آن قدر قداست پیدا کرد که از تورات نیز مقدس تر شد تا جایی که حتی بسیاری از آنها گفته اند: ما آشکارا اقرار می کنیم که تلمود بمراتب برتر و بالاتر از کتاب شریعت موسوی (تورات) است. (عجاج نویهض، پردتکل های دانشوران صهیون، ۱۳۸۷: ۵۹۵)

آنها همچنین می گویند: « کسانی که تورات را مطالعه می کنند ممکن است کارشان فضیلت باشد، اما افرادی که مشنا را می خوانند فضیلتی را انجام می دهند و پاداش و اجر آن را می بینند و آنها که جمارا را مطالعه می کنند بالاترین و عالیترین فضیلت را به دست می آورند » (همان: ۵۹۵).

آن ها سخنان و تعالیم ربنا بر تورات ترجیح داده شد بطوری که می گویند: « تعالیم علمای لاهوت (ربنا) در تلمود عالیتر از سخنان شریعت (تورات) است » (همان: ۵۹۶).

تلمود بیانگر تلاش یهودیت در جهت انزوای قوم یهود از سایر ملت ها است و تعارض و جدایی میان غیر یهودیان، از دیگر مباحث اصلی در کتب فقهی آنهاست. ادبیات تلمودی، یهود را از تبار خداوند و فرزند خداوند می داند و دیگر اقوام را نشأت گرفته از روحی پلید و نجس دانسته و آنها را خدم و حشم بنی اسرائیل می داند.

نگاه تلمود به مسلمانان و غیریهودیان نگاهی پر از بغض و کینه و دشمنی است، در نظر آنان غیریهود، سگ، بت پرست، نجس، و خانه هایشان اصطبل حیوانات و... می باشد. گرایش برتری جویی این قوم به حدی رسیده که می گویند: « بهترین غیریهودیان را بکش، سر شریف ترین اینها را لگدکوب کن » (مجید صفاتاج، دانشنامه صهیونیسم و اسرائیل، ۱۳۸۹: ص ۹۱۸).

تلمود همچنین می گوید: بت پرستان را بکش، گرچه باکمالترین مردم باشند (مسعد، هجمیته التعالیم الصهیونیه، بی تا: ص ۵۹۶).

اسقف پولس درباره ی نگاه تحقیرآمیز یهود به مسیحیت می گوید: تلمود، مسیحیان را همانند لخته ی خون آلود و منفوری می داند که باید از آن احتراز شود. مسیحیان در نگاه تلمود، بت پرست، مشرک، قاتل، فاسق و حیواناتی پلید بوده و... پست تر از سگند (کریمیان، یهود و صهیونیسم، ۱۳۸۶: ۱۷۱).

اهانت تلمود بدین جا تمام نمی شود و علاوه بر یک رشته اتهامات جنسی رکیک علیه عسیبای مسیح (ع) می گوید که کیفراو در دوزخ این است که در حمامی از مدفوع جوشان افکنده شود. (شاهاک، تاریخ یهود؛ مذهب یهودبار سنگین سه هزاره، ۱۳۷۶: ۷۰ - ۷۱).

ادبیات تلمودی حتی به اساسی ترین ارکان دینی هم رحم نکرده و با نگاه ما دیگریابی آن را تفسیر کرده است به طوری که خدای را تا حد انسان خطا کار تنزل داده و پشیمانی، خطا، دروغ، عجز و ناتوانی و بسیاری دیگر از گناهان را به خدا نسبت داده و ربنها را برتر و سخنان آنها را حجت قرار می دهد.

تلمود می گوید: « خداوند بزرگ از این که بنی اسرائیل را رها کرد تا به ورطه ی بدبختی بیفتند پشیمان شد؛ مانند کسی که از یک نگاه شخصی پشیمان می شود. از این رو، هر روز دو قطره ی بزرگ اشک در دریا می افکند و بر اثر آن چنان صدایی به وجود می آید که تمام اهل جهان آن را می شنوند و خیلی وقتها نیروی برخاسته این صدا زمین لرزه های شدیدی پدید می آورد » (عجاج نویهض، پروتکل های دانشوران صهیون، ۱۳۷۸: ص ۵۹۸).

در جایی دیگر می گوید: « همانطور که خداوند مبدأ خیر است، مبدأ شر نیز هست. او به انسان سرشت بد عطا کرد و آنگاه شریعتی برایش مقرر داشت؛ ولی انسان، به خاطر داشتن سرشت بد، نمی تواند به مقتضای شریعت الهی عمل کند و بین دو راهی متحیر باقی می ماند. بنابراین پادشاه داود که اوریا را به قتل رسانید و با همسرش ارتباط برقرار کرد، مرتکب خطا و گناه نشده است، زیرا سبب این همه ی این کارها خدا بوده است (محمدرضا واحدی، پروتکل های دانشوران یهود، ۱۳۸۲: ص ۹۲). عدم عصمت، و نسبت دادن انواع فحشا به پیامبران از دیگر آموزه های یهودی است که تلمود به آن پرداخته است. از دیگر معتقدات متن تلمودی، اعتقاد به تناسخ است. در عبارتی از تلمود چنین آمده است: «روح فرد یهودی پس از مرگ به پیکری منتقل می شود. هر

گاه روح از تن سالخورده ای بیرون می رود به سوی جنینی می شتابد که در شکم مادرش است. « (نویهض، پروتکل های دانشوران صهیون، ۱۳۸۷: ص ۶۰۰).

تلمود تنها به زندگی عمومی یهودیان بسنده نمی کند، بلکه خصوصی ترین مسائل زندگی آنان را نیز در بر می گیرد، تلمود همه ی نکات ظریف را مورد بررسی قرار می دهد، نکاتی مانند آماده کردن غذا و خوردن آن، روابط خصوصی بین زن و شوهر و مسأله ی حیض. (صفتاج، دانشنامه صهیونیسم و اسرائیل، ۱۳۸۹: ص ۹۱۹). تلمود همچنین کتاب طبی است و نسخه های پزشکی متعددی را می توان در آن سراغ گرفت. به عنوان مثال، کسی که از ضعف قلب رنج می برد، مقداری گوشت از پهلوی راست قوچ گرفته، و آن را روی آتشی که از چوب بید درست شده باشد کباب کند و بخورد، و در پی آن شراب رقیق شده بنوشد. « (کهن، گنجینه ای از تلمود، ۱۳۸۲: ۱۷۲).

افزون بر اینها می توان گفت که تلمود کتاب فرهنگ عامیانه نیز هست؛ از این رو بسیاری عاداتها و اندیشه های خرافی را که در مکان پیدایش تلمود رواج داشته، در این کتاب نیز منعکس شده است.

جادو، ستاره شناسی و تعبیر خواب از مباحث دیگر تلمود است، متون تلمودی معتقد است که علم طالع بینی در زندگی انسان نقش تعیین کننده دارد. نمونه ای از آن عبارت است از: « کسوف خورشید برای ملتها و خسوف ماه برای بنی اسرائیل، بدشگون است» (ظفر الاسلام خان، نقد و نگرشی بر تلمود، ۱۳۶۹: ص ۷۵)؛ زیرا اسرائیل در مورد بقای خویش به ماه، و سایر ملل جهان در این مورد به خورشید دابسته هستند.

مستهلک ترین بخشهای تلمود، تالمود کتوبوت و یاموت می باشد که مسائل راجع به روابط جنسی، زنا، مثالها و نمونه هایی در مورد فحشا را در قالب جملات و کلمات پست بیان می کند که قلم از نوشتن آن شرم دارد. (نویهض، پروتکل های دانشوران صهیون، ۱۳۷۸: ص ۶۱۵)

در تلمود همچنین بسیاری از داستانهای خرافی و تخیلات و موهومات درباره ی حیواناتی چون مار افعی، قورباغه، قوه پرندگان، خزندگان، ماهیان و مانند آنها به چشم می خورد که یهودیان آنها را از محیطهایی که در آن سکونت داشته اند اخذ کرده اند و همین اساطیر و داستانهای خرافی تلمود، منبع مهمی برای اسرائیلیان پردازان به شمار می رود و تعداد قابل توجهی از افسانه های تلمود به اشکال مختلف و در قالبهای گوناگون و گاه با پردازشهای اسلامی، به منابع و آثار اسلامی راه یافته است.

یک نمونه از آن خرافات عبارتند از: «آدم به قدری بزرگ بود که سرش به گنبد آسمان می خورد. وقتی می خوابید سرش در شرق عالم بود و پاهایش در غرب عالم. خداوند برای او دریچه ای ساخت که از آن سراسر جهان را می دید. اما هنگامی که آدم گناه کرد، خداوند او را کوچک نمود و به شکل بشر فعلی درآورد» (همان: ص ۶۰۰).

نمونه ای دیگر از آن خرافه ها عبارت است از: « ابراهیم هفتاد و چهار مرد را می خورد و خون آنها را یکجا سرکشید. به همین دلیل به اندازه ی هفتاد و چهار مرد قدرت داشت » (همان: ص ۳۰۰).

تمام برنامه هایی که یهودیان برای استیلای بر جهان دارند و یهودیت پنهان جهانی با دستگاه های سیاسی و اقتصادی پیدا و ناپیدای خود در راه آن فعالیت می کند ریشه در تعالیم تلمود دارد.

تلمود صراحت دارد که بر یهودی واجب است تمام تلاش خود را به کار گیرد تا دیگر امت ها بر زمین سیطره بیابند. باید، سلطه تنها در اختیار یهود قرار گیرد و تا وقتی که یهود، دارای سیطره و سلطه نباشد، در شمار اسیران و تبعیدشدگان است (واحدی، پروتکل های دانشوران یهود، ۱۳۸۲: ص ۹۳).

تجارت برده و تجارت در عرصه ی فحشا، رباخواری، دزدی و... از جمله عواملی است که در تلمود مورد تأیید قرار گرفته و یهود را به قطب ثروتمند جهان تبدیل ساخته است.

در جاهای دیگر نیز اشاره شده است: «هر یهودی به قدری ثروتمند خواهد شد که اگر بخواهد جواهرات خود را در صندوقها گذاشته و کلیدهای آنها را حمل کند ۳۵۰ شتر برای حمل صندوقها لازم دارد (صفاتاچ، دانشنامه صهیونیسم و اسرائیل، ۱۳۸۹: ص ۹۲۵).

تلمود حتی درباره ی مرزهای سرزمین بنی اسرائیل نیز سخن گفته است: « این سرزمین از چهار جهت گسترش خواهد یافت و تقدیر چنین است که دروازه های قدس تا دمشق برسد و تبعید شدگان باز کردند و در وسط این سرزمین خیمه های خویش برپا سازند. (همان: ۹۲۰).

پشتوانه حجیت تلمود

همانطور که در مطلب قبلی بیان شد، هیچ کتابی را نمی توان سراغ گرفت که به اندازه تلمود بر نظریه و محل زندگی یهود و شکل دهی - محتوا و مضامین محتوی آن و ایفای نقش راهنمایی رفتار، تأثیر داشته باشد. همین کتاب در تبدیل یهودیان به ملتی واحد نقش کارسازی داشته است و شخصیت یهودی و ویژگیهای آن را شکل داده است. تلمود، آفریننده ی ملیت یا سازنده ی نژاد یهودی است و برتری جویی و تفوق آکنده از تعصب تنگ نظرانه دانش را به یهودیان می آموزد.

قانون شفاهی تلمود، در تورات وجود نداشته است و بعداً توسط حاخامها ایجاد شد. عواملی که باعث ایجاد تلمود و تثبیت به آن شد عبارتند از:

- حمله هایی که در طول تاریخ از طرف غیریهودیه انجام می شد.
- حاخامها و عالمان یهودی جهت حفظ وحدت مذهبی و فرهنگی در دفاع از کیان و طبیعت وجودی که مایه ی بقا و حیات یهود است شروع به تدوین قانون شفاهی نمودند.

عامل دیگر نظم بخشیدن به امور زندگی و معاملات داخلی یهود، با توجه به افزایش روابط و تسلطشان بر جامعه آینده بود. حکمای یهود از آغا دوره ی فریسیها قوانین دیگری را که در تورات نقل نشده بود، به حضرت موسی (علیه السلام) نسبت داده و آنرا قانون شفاهی خواندند و گفتند این سخنان از عهد موسی (علیه السلام) سینه به سینه توسط حاخامها روایت شده است که پس از شورش ناکام یهود در سال ۱۳۵۰ م حکمای یهود از ترس مفقود شدن قوانین سرّی مزبور، مبادرت به جمع آوری آن نمودند.

دکتر ژوزف بار کلی می گوید: «ویران هیکل عرق مذهبی شدیدی را در یهود برانگیخته و موجب عکس العمل های درست و نادرست شد ولی این عرق مذهبی روز به روز شدیدتر گردید و سرانجام بر پیروزی درخشان یهود انجامید (ظفرالاسلام خان، نقد و نگرشی بر تلمود، ۱۳۶۹: ۳۵).

عامل دیگر اقرار یهود، مبنی بر اینکه تلمود به مراتب برتر و بالاتر از کتاب شریعت موسی (تورات) است. تلمود می گوید: «هر کس سخنان ربنها را ناچیز شمارد، سزاوار مرگ است» (صفحات، دانشنامه صهیونسم و اسرائیل، ۱۳۸۹: ص ۵۹۰).

اهمیت تلمود نزد یهود بقدری است که عقیده دارند: «بر هر فردی (یهودی) واجب است که زمان فعالیت آموزشی خویش را به سه بخش تقسیم نماید، یک سوم را به آموزش قانون مدون (تورات)، یک سوم دیگر را به آموزش میشنا و ثلث باقی را به آموزش جمارا اختصاص دهد» (همان: ص ۵۹).

زوال سریع شوکت یهود و بسته شدن ناگهانی تمام مدارسشان، امری دیگر بود که یهود را بر آن داشت تا در پی تعالیم جدیدی برآیند که با شرایط جدید سازگار بوده و از جمود و خشکی قانون مدون میرا شد. و این تعالیم تنها در تلمود وجود داشت و به ایشان یاد می داد که چگونه حیات اجتماعی خویش را ادامه داده و به تدریج سلطه ی خویش را بر جامعه، افزایش دهند تا اینکه صاحب امپراطوری جهانی شدند.

دکتر ژوزف بار کلی، همچنین می گوید: «علیرغم آنکه هیچ یهودی عمومی تلمود را رسماً نپذیرفته است، یهود ارتدوکس (راست آیینیان) آنرا پذیرفته اند، زیرا آنچه را که نیاز داشته اند در آن وجود داشت. به نظر دکتر. ا. فایان «تلمود در حفظ (یهود مذهبی - ملی گرا) نقش مهم داشته است زیرا به او این امکان را داده تا خود را با تمام شرایط زمانی و مکانی، در هر دولت و جامعه و در تمام مراحل تمدن وفق دهد» (همان: ص ۲۷).

فایان از قول جینزبرگ (Ginzberg) چنین نقل می کند: «تلمود بهشت روحی جاودانه ای را در اختیار فرد یهودی قرار داده تا هر وقت که بخواهد از جهان خارج و حقدوستم موجود در آن گریخته و بدان پناه ببرد». نسل های بعدی یهود، در اثر مطالعه صفحات تلمود، امکان دستیابی به آرزوهای مذهبی خویش را عمیق تر از پیشینیان یافته و الهامات فکری خویش را در تلمود متجلی یافتند (همان: ص ۳۷).

اسرائیل آبراهامر نیز در این باره می گوید: «یهود به سبب تلمود باقی مانده اند، تلمود به سبب یهود باقی مانده است» (همان: ص ۳۷).

فایان در ادامه می گوید: حیات یهود تا به امروز، به میزان بسیار، بر تعالیم و اصول تلمود مبتنی بوده و مراسم مذهبی و عبادی، جشنها و قوانین ازدواج، به اضافه قوانین و مبانی بسیار دیگری مستقیماً از تلمود برآمده است. صفات برجسته ی یک یهودی از تلمود گرفته می شود. شخصیت ممتاز، راستگویی، گرایش به آزادی اجتماعی، علاه بسیار به خانواده، عطش یادگیری و زمینه های رشد عقلی یک یهودی، همگی از تعالیم یهود ناشی می شود. حیات یهود تحت تأثیر این کتاب قرار دارد (همان: ص ۳۸).

یکی دیگر از عوامل پایبندی یهود به تلمود احکامی است که در سالهای ۱۳۲۰، ۱۴۱۵، ۱۵۰۳ م در مورد سوزاندن تلمود، صادر شده است. پادشاهان، امپراطوران و پاپها و مخالفان آنها در تحریم آن و صدور فرامین و اعلامیه ها درباره ی مصادره ی تمامی این کتاب و طعمه ی آتش کردن آن با هم رقابت کرده اند. با این حال یهودیان کوشش زیادی در جهت حفظ محتویات کتاب داشته اند و هر چند گفته شده که بسیاری از مطالب سخیف و توهین آمیز آن حذف شده، اما یهودیان تلاش بسیاری کردند که تا تمامی مطالب آن حفظ شود. زیرا این کتاب با بحث و جدلهای دقیق خود، نیازها و گرایش های فکری و احساساتی و تخیلی آنها را برطرف می سازد و عامل وحدت آفرینی بی نظیری در سراسر دنیا برای یهودیان پراکنده شده است.

عامل دیگر، ضرورت شریعت شفاهی است با این بیان که هر قانون نوشته ای باید با سنت های شفاهی همراه باشد. در درجه ی اول: انتقال لغات و حفظ و حراست و مطالعه یک زبان، ضروری است و انتقال مسائل شریعت برای نسل جدید و روبرویی آنها با لغات مشکل و نامأنوس شریعت، عامل دیگر بوجود آوردن شریعت است. تعریف واژه ها و مفاهیم موجود در تورات، تغییر ارزش ها و رسوم و طرح مسائل جدید از دیگر موارد است.

وظیفه ی دیگر شریعت شفاهی، مربوط به احکامی است که بر آداب و رسوم عامیانه یا واقعیات به رسمیت شناخته شده از سوی کلیت جامعه مبتنی است، اما به تفصیل در کتاب مقدس توضیح داده نشده است و تنها راه شناخت آن احکام، سنت شفاهی است. برای نمونه در تورات درباره ی ذبح حیوانات این گونه سخن می گوید: «از رمه و گله ی خود ذبح کن... چنان که به تو فرمان داده ایم» (سفر تثبیه: ۲۱ و ۱۲) تعیین زمانی که این آیه به آن اشاره داد به همین سنت شفاهی وابسته است.

لزوم انتقال شریعت شفاهی به نسل بعد، با گذشت زمان بیشتر احساس می شد. قانون مدون موسوی همچون شرایع دیگر در چهارچوبی که توان حل مشکلات را داشته باشد باید از طریق دانشمندان فاضل و متبحر انتقال یابد.

ضرورت این مسأله در خود تورات نیز آمده است: « هر گاه داوری موضوعی برای تو دشوار شد، میان خون و دعوا و دعوا، و در میان ضرب و ضرب از مرافعه‌هایی که در دروازه هایت واقع می‌شود. آن گاه برخیز به سوی مکانی که یهودا خدایت برگزیده برو و نزد کهنه و لاویان و نزد داوری که در آن روزگار باشد رفته مسألت نما تا تو را در مورد این داوری آگاه سازند.» (سفر تثیبه: ۸، ۹-۱۷؛ رک سیری در تلمود: ۳۶)

این موارد از جمله عوامل تثبیت یهود به تلمود می‌باشد و علت ماندگاری یهود تنها در سایه ی عمل کردن به مضامین تلمود بوده و بس، به طوری که تلمود بدون یهود و یهود بدون تلمود قابل تصور نیست.

نتیجه گیری

حاصل نوشتار حاضر چنین است که قوم یهود، در طول عمر هزاران ساله ی خود توانسته است با تحریف کتب آسمانی و تدوین کتبی از جمله تلمود و... و با تکیه بر مضمون و محتوای آنها بسیاری از انگیزه های ماد یگرایی، تفوق طلبی، قدرت طلبی و... را جزو ذاتیات خویش بگرداند. بنابراین عوامل تمسک یهود به تلمود را می توان در موارد زیر خلاصه کرد:

الف. تلمود اشباع گر انگیزه ی برتری جویی و تفوق طلبی یهود

ب. تلمود عامل نظم بخشی به امور زندگی و معاملات یهود

ج. القای تفکر برتری تلمود بر کتب آسمانی و برتری ربنها بر پیامبران و غیره از سوی عالمان تلمودی

د. ایجاد تعالیم جدید سازگار با شرایط جدید عاری از جمود و خشکی قانون مدون

ه. صدور احکام مبنی بر سوزاندن تلمود و تحریک عرق مذهبی یهود

و. ضرورت شریعت شفاهی انتقال آن به نسل آینده و حفظ زبان.

پیشنهاد

به نظر می رسد پرداختن بیشتر به مسأله حاضر، جهت معرفی بیشتر تلمود و آشنایی جوامع علی الخصوص جوامع علمی ضروری باشد؛ زیرا تا نقاط ضعف و قوت دشمن شناخته نشود مقابله و دفاع ممکن نخواهد بود. مورد دیگر مقایسه و تطبیق محتوای قرآن با محتوای تلمود است که شاید این بررسی، کلیدهای اساسی در جهت منزوی کردن دشمن اصیل بشریت را به دست دهد.

سومین مورد این است که وقتی یک ملتی توانسته است در سایه ی یک سری مطالب باطل و سخیف که تأمین کننده دنیای مادی آنهاست، حیات خود را حفظ کند پس اگر به مطالب حق و حقیقت قرآن استمساک شود و مورد عمل قرار گیرد به طریق اولی پیروزی و موفقیت را برای مسلمانان رقم خواهد زد به شرطی که مسلمانان دست از سستی و غفلت بردارند و همچون یهود تمامی جریئات قرآن را در زندگی پیاده نمایند.

فهرست منابع

۱. قرآن
۲. ابن منظور، محمد بن مکرم، «لسان العرب»، چ ۳، دار صادر بیروت، ۱۴۱۴ق.
۳. احمدی، محمد، «یژوهه صهیونیست» چ ۱، مرکز مطالعات فلسطین، تهران، ۱۳۸۸ش.
۴. اسرائیل شاهاک «تاریخ یهود، مذهب یهود بار سنگین سه هزاره»، مجید شریف، چ ۱، چاپخش، بی جا، ۱۳۷۶ش.
۵. اشتاین سالتز، آدین «سیری در تلمود»، باقر طالبی دارابی، چ ۱، مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی ادیان و مذاهب، قم، ۱۳۸۳ش.
۶. آلوسی، محمود، «روح المعانی تفسیر القرآن العظیم»، ج ۱، چ ۱، دارالکتب العلمیه، بیروت، ۱۴۱۵ق.
۷. بلاغی، عبدالحجّت «حجّه التفاسیر و بلاغ الاکثیر»، ج ۱، بی جا، انتشارات حکمت، قم، ۱۳۸۶ق.
۸. یوسلمان، علی، «نظریه القیاده عند اليهود»، چ ۱، دارالعلم، بیروت، ۲۰۰۲م.
۹. بی ناس، جان، «تاریخ جامع ادیان» علی اصغر حکمت، چ ۱۳، انتشارات علمی و فرهنگی تهران، ۱۳۸۲ش.
۱۰. بیضاوی، عبدالله بن عمر «انوار التنزیل»، چ ۱، داراحیاء التراث العربی، بیروت، ۱۴۱۸ق.
۱۱. پژوهشکده تحقیقات اسلامی، «فرهنگ شیعه»، چ ۲، زمزم هدایت، قم، ۱۳۸۶ق.
۱۲. توفیقی، حسین، «آشنایی با ادیان بزرگ، یازدهم، مؤسسه فرهنگی طاهها، قم، ۱۳۸۷ش.
۱۳. خزائلی، محمد، «اعلام القرآن»، چ ۶، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۸۵ش.
۱۴. صفا تاج، مجید، «دانشنامه صهیونیسم و اسرائیل» آرون، چ ۱، تهران، ۱۳۸۹ش.
۱۵. ظفرالاسلام، خان، «نقد و نگرشی بر تلمود» محمدرضا حکمتی، چ ۱، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۶۹ش.
۱۶. عبدالفتاح الطباره، عقیف، «چهره ی یهود در قرآن»، مهدی آیت اللهی، بی جا، جهان آرا، قم، بی تا.
۱۷. فراهیدی، خلیل بن احمد «العین»، ج ۴، چ ۲، انتشارات هجرت قم، ۱۴۱۰ق.
۱۸. قاسمی، حمید محمد، «اسرائیلیات و تأثیر آن بر داستانهای انبیاء در تفاسیر قرآن»، چ ۴، سروش، تهران، ۱۳۸۸ش.

۱۹. قاسمی، سلمان، «رد پای سامری (آسیب شناسی شخصیت قومی یهود)»، چ ۱، کیاراد، تهران، ۱۳۸۹ش.
۲۰. کتاب مقدس.
۲۱. کریمیان، احمد، «یهود و صهیونیسم»، دوم، مؤسسه بیوستان کتاب، قم، ۱۳۸۶ش.
۲۲. کهن، آبراهام، «گنجینه ای از تلمود»، امیرفریدون گرگانی، چ ۱، اساطیر، تهران، ۱۳۸۲ش.
۲۳. نویهض، عجاج، «پروتکل های دانشوران صهیون»، حمیدرضا شیخی، چ ۵، بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد، ۱۳۸۷ش.
۲۴. واحدی، محمدرضا، «بوی خون»، چ ۱، سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، تهران، ۱۳۸۲ش.
۲۵. واحدی، محمدرضا، «پروتکل دانشوران یهود»، بهرام محسن پور، چ ۱، ناظرین، قم، بی تا.
۲۶. هینلز، جان راسل، «راهنمای ادیان زنده»، ج ۱، چ ۳، بوستان کتاب، قم، ۱۳۸۷ش.
۲۷. هینلز، جان. آر، «فرهنگ ادیان جهان»، چ ۱، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب، قم، ۱۳۸۶ش.
۲۸. هیوم، رابرت. ا، «ادیان زنده جهان» عبدالرحیم گواهی، چ ۱۶، نشر علم، تهران، بی تا.